

BROEDGEDRAG VAN *LIASIS CHILDRENI*.

Door: Bertus van der Heijden, Lepelstraat 8,
5446 AH Wanroy.

Inhoud: Huisvesting - Verzorging - Paringen en
dracht - Broedgedrag.

HUISVESTING

De vrouwtjes zitten samen in een volledig glazen terrarium van 50x50x60 cm (b x l x h) waarin bodemverwarming is aangebracht. De mannen hebben elk een glazen terrarium van 50x50x50 cm tot hun beschikking, zonder bodemverwarming. De bodembedekking bestaat uit papier. Verder is er in elk terrarium een omgekeerde bloempot als schuilplaats, een waterbak en een klimtak aanwezig. De terraria worden extra verwarmd door een 15 Watt lampje. De kamertemperatuur bedraagt ongeveer 25°C, dag en nacht.

VERZORGING

De vrouwtjes krijgen zoveel en zo vaak voedsel als ze willen en hun eten bestaat uit ratten (halfwas) en muizen in alle maten. De vrouwtjes groeiden zeer snel en werden vrij stevig. Ik was wel enigszins bevreesd voor vervetting, maar aangezien ook de lengte van de slangen nog steeds toenam en ze ook geen 'papperige' indruk maakten, ben ik toch doorgegaan met dit hoge tempo van voeren. De mannen kregen aanzienlijk minder vaak voedsel en bleven dan ook in omvang wat achter bij de vrouwtjes, echter niet in lengte. De mannen werden apart gehuisvest, omdat ze onmiddellijk met elkaar in gevecht zouden gaan als ze in hetzelfde terrarium kwamen, en elkaar dan ook echt beten. Het is dus niet alleen maar spel. Verwondingen tengevolge

van deze beten heb ik echter nooit kunnen constateren.

PARINGEN EN DRACHT

In december en januari (1986/1987) heb ik steeds om de week een van de mannen in het terrarium van de vrouwtjes gedaan en vrijwel onmiddellijk volgde dan een paring, vaak in de loop van de week nog een aantal. Eind januari werd de drang om te paren bij de mannen minder en heb ik een van de mannen bij het vrouwtje gelaten, totdat ik ervan overtuigd was, dat het vrouwtje drachtig was. Het gaat hierbij steeds om één vrouwtje, daar het andere vrouwtje een jaar jonger was, veel kleiner en nog steeds niet geslachtsrijp. Het drachtige vrouwtje bleef tot ongeveer een maand voor de ei-afzetting dooreten, hoewel de prooidieren kleiner werden. Toen ik ervan overtuigd was dat ze drachtig was, heb ik in het terrarium een broedgelegenheid opgesteld volgens een reeds vaker door mij gebruikte methode (bak met uitgekookte turfmoles, daarover filterwatten en daar bovenop een omgekeerde bloempot met gat). De slang is vrijwel direct hierin gaan liggen. De broedgelegenheid stond boven de bodemverwarming, waardoor de temperatuur in het turfmoles 29°C en in de broedpot 28°C was.

BROEDGEDRAG

Op 16 april 's morgens werden de eieren gelegd. Het was een grote klomp eieren, waar het vrouwtje keurig omheen gewikkeld lag. Het was niet mogelijk het aantal te tellen en aanvankelijk schatte ik dat op 15. Omdat ik had gezien dat er een onbevruucht ei bij was en omdat ik er vanuit ging dat er bij deze eerste keer wel meer onbevruichte eieren zouden zitten, schatte ik het aantal goede eieren

tussen 10 en 13. De tweede dag zag ik tot mijn schrik dat het vrouwtje de eieren verlaten had en onder in de bak op het verwarmingskussen lag. Mijn eerste reactie was: de slang oppakken, met haar kop voor het gat van de bloempot houden en hopen dat ze weer om de eieren zou gaan liggen. Dat deed ze onmiddellijk onder heftig tongelen. Toen ik echter 's middags weer opnieuw ging controleren, ging ze tijdens mijn aanwezigheid weer van de eieren af. En wederom ging ze op mijn aandringen om de eieren liggen. De volgende ochtend was ze echter opnieuw van de eieren af en besloot ik om af te wachten en te zien wat ze deed. Na 20 minuten begon ze weer te bewegen en heftig tongelend verdween ze in de bloempot. De thermometer bij de buitenzijde van het legsel gaf een temperatuur van 34°C aan. Die dag bleek het vrouwtje om de 4 uur de eieren te verlaten om zich een kwartier lang op te warmen en dan weer om de eieren te gaan liggen. Steeds liep de temperatuur bij de eieren van 34°C langzaam terug naar 30°C, waarna de slang weer ging opwarmen. Tot aan het einde van de broedperiode heeft de slang dit gedrag vertoond. Spiercontracties, zoals die goed zijn te zien bij *Chondropython* en *Liasis albertisii* heb ik bij *Liasis childreni* nooit kunnen waarnemen.

Over de conditie van de eieren was ik niet geheel gerust, aangezien de hoge toren van het begin steeds kleiner werd en de eieren ook nog flink ineens schrompelden. De luchtvochtigheid hield ik zeer hoog door veelvuldig sproeien en lag rond de 90%.

Na 45 dagen kwam het eerste jong uit het ei en na 4 dagen bleken er niet tussen de 10 à 13 jongen te zijn geboren, maar 18. Het vrouwtje had 19 eieren gelegd, waarvan één ei onbevruucht was en alle andere eieren gezonde volledig ontwikkelde jongen bevatten. De slangetjes wogen bij de geboorte op 4 na allemaal 9 of 10 g. Twee wogen 8 g, één woog

11 g, en één 7 g. Dat laatste slangetje is na een week dood gegaan. De jongen vervelden allemaal in hun eerste week en moesten allemaal gedwangvoerd worden. Nog op de dag dat het vrouwtje de eieren had verlaten, heeft ze weer twee, 4 weken oude ratten gegeten.